

**Latvijas Nacionālās bibliotēkas Bibliotēku attīstības institūta
Bibliotēkzinātnes un informācijas zinātnes lasītava (Z lasītava)
informē par profesionālās literatūras jaunieguvumiem.**

Z Across boundaries: the book in culture & commerce / ed. by Bill Bell,
002.2(09) Philip Bennett, Jonquil Bevan. – Winchester : St Paul's Bibliographies, 2000. –
X, 160 p. – ISBN 1-58456-006-1.

Grāmatu izdošanas, tirdzniecības un lasīšanas vēsturiskie aspekti
Rietumeiropā un Ziemeļamerikā.

Z Education and research for marketing and Quality management in libraries
02:37 : satellite meeting, Quebec, August 14-16, 2001 / ed. by Rejean Savard. –
Munich: K.G.Saur, 2002. – X, 326 p. – (IFLA Publications ; 99). – ISBN 3-
598-21829-X.

IFLA Menedžmenta un Izglītības sekciju organizēts kolokvijs par
bibliotēku un informācijas darba menedžmenta mācīšanu nozares studentiem
Eiropā un Amerikā. Mācībspēku un praktiķu pieredzes apmaiņa par mārketinga
mācīšanu bibliotēkārājās mācību iestādēs, mārketinga izpēti, mārketinga
pielietojumu augstskolu bibliotēkās, elektronisko informācijas avotu pārvaldi,
mijiedarbību starp mārketingu un kvalitātes menedžmentu, citiem saistītiem
jautājumiem.

Z Guidelines for libraries serving hospital patients and the elderly and
024.1 disabled in long-term care facilities. – The Hague : IFLA Headquarters, 2000. –
IX, 48 p. – ISBN 90-70916-73-8.

IFLA izstrādātās vadlīnijas slimnīcu pacientu un aprūpes iestāžu gādībā
esošo veco ļaužu un invalīdu bibliotēkārāi apkalpošanai. Pielikumā norādīti
normatīvi telpu iekārtojumam un fondu izvietojumam, ņemot vērā lasītāju
pārvietošanās grūtības.

Z Harris Michael H. History of libraries in the Western World / Michael H.
02(09) Harris. – Lanham : The Scarecrow Press, Inc., 1999. – V, 303 p. – ISBN 0-8108-
3724-2.

Ieskats bibliotēku vēsturē no aizsākumiem un antīkās pasaules (Babilonija,
Asīrija, Ēģipte, Grieķija, Roma), cauri viduslaikiem (Bizantija, klosteru
bibliotēkas, pirmās universitātes, renesanse, iespiedtehnikas ieviešana) līdz
Eiropas un Amerikas bibliotēkām 20.gs. 2.pusē.

Z Local studies libraries: Library Association guidelines for local studies
021.7:908 provision in public libraries. – London : Library Association Publ., 2002. –
XII, 68 p. – ISBN 1-85604-277-4.

Lielbritānijas Bibliotēku asociācijas Novadpētniecības grupas izstrādātās vadlīnijas publisko bibliotēku novadpētniecības darbam veidotas, pamatojoties uz vērtīgāko pieredzi. Teksts izkārtots 2 daļās: novadpētniecības pakalpojumi un resursi. Pirmajā daļā aplūkotas dažādu lasītāju grupu vajadzības, attiecības ar citām organizācijām – arhīviem, muzejiem, izglītības iestādēm, citām bibliotēkām, pašvaldībām, plašsaziņas līdzekļiem, dažādām sabiedriskām organizācijām, kā arī bibliotēkas sniegto pakalpojumu publicitāte – izstādes, vietējas nozīmes vēsturisku notikumu atzīmēšana, publikācijas, preses relīzes, intervijas, informācija internetā, citas iespējas. Otrā daļa veltīta krājumu veidošanas politikai (saņemtie materiāli, to organizācija), personālam (sagatavotība, apmācība, brīvprātīgo un bibliotēkas draugu atbalsts), ēkām un aprīkojumam.

Z Antike Bibliotheken / hrsg. Wolfram Hoepfner. – Mainz am Rhein :
022 Philipp von Zabern, 2002. – 137 S. – ISBN 3-8053-2846-X.

Vizuāli krāšņajā, ar kvalitatīviem fotoattēliem bagātinātajā izdevumā galvenā vērība veltīta antīkās pasaules bibliotēku arhitektoniskajam risinājumam, tomēr sava vieta atvēlēta arī fondu saturiskajam atspoguļojumam. Atsevišķas grāmatas nodaļas veltītas konkrētām toreizējos laikos slavenām bibliotēkām, piemēram, Aristoteļa bibliotēkai, Aleksandrijas bibliotēkai (atsevišķi apskatīta arī mūsdienās uzceltā ēka), kā arī bibliotēkām, kuras atradušās senās Grieķijas un Romas ģimnāzijās u.c. mācību iestādēs, dzīvojamās ēkās, pilīs.

Z Bibliothek zwischen Kontinuität und Wandel / hrsg. von Stefan Siebert. -
027(4/9) Rostock : Universität Rostock, 2000. – 306 S. – (Veröffentlichungen der
Universitätsbibliothek Rostock; 129). - ISSN 0232-2811.

Rostokas universitātes bibliotēkas izdotajā rakstu krājumā apkopotas dažādas tematikas publikācijas par pēdējās desmitgades aktualitātēm Rostokas universitātes un citu bijušās Austrumvācijas bibliotēku dzīvē uz valstī notiekošo sociālo un saimniecisko procesu pārmaiņu fona.

Z Gabel Gernot U. Historic Libraries in Europe: Beiträge zur europäischen
02(09) Bibliotheksgeschichte / Gernot U.Gabel. – Hurth : Ed. Gemini, 2001. – 187 S. –
ISBN 3-922331-45-9.

Krājumā apkopoti raksti par dažādām ar senām tradīcijām bagātām Eiropas bibliotēkām vēsturiskā aspektā. Izdevuma mērķis – progresējošās Eiropas politiskās un saimnieciskās apvienošanās periodā sniegt ieguldījumu dažādu tautu kultūras savstarpējās apzināšanas un tuvināšanas procesā. Atsevišķi krājuma raksti veltīti nozīmīgām parādībām Vācijas, Francijas, Lielbritānijas, Īrijas un Nīderlandes bibliotēku dzīvē.

Z Hochschulbibliotheken des Landes Sachsen-Anhalt / Kultusministerium

027.7(4/9) des Landes Sachsen-Anhalt. – Magdeburg : Kultusministerium des Landes Sachsen-Anhalt, 2001. – 166 S.

Pirmo reizi visai apjomīgā ceļvedī apkopota informācija par visām Saksijas-Anhaltas pavalsts augstskolu bibliotēkām. Dažādu bibliotēkām aktuālu projektu un citu būtisku problēmu risinājumu aprakstus caurvij pamatatziņa, ka viens no zinātnisko bibliotēku pamatuzdevumiem mūsdienās ir gan drukātajā veidā, gan elektroniskajās informācijas sistēmās apkopoto zināšanu apkopošana, apstrādāšana un novadīšana līdz katram lietotājam.

Z Keller Alice. Elektronische Zeitschriften: Eine Einführung / Alice Keller. - 025.3(05) Wiesbaden : Harrassowitz, 2001. – 142 S. – ISBN 3-447-04372-5.

Plašs, daudzpusīgs teorētisks ieskats elektroniskajos žurnālos un to pielietošanas praksē. Atsevišķās grāmatas nodaļās sistematizēta informācija par elektronisko žurnālu vēsturisko attīstību, to pieejamību, satura atspoguļošanas iespējām, izmaksām, kā arī nesen par īpaši aktuālu kļuvušo elektronisko žurnālu arhivēšanas problēmu.

Z Perspektiven der Buch- und Kommunikationskultur / hrsg. Joachim
02 Knappe, Hermann-Arndt Riethmuller. – Tübingen : Osiander, 2000. – X, 159 S. – ISBN 3-926326-20-4.

Rakstu krājums veltīts grāmatzinātnes un informācijas zinātnes savstarpējo attiecību jautājumiem mūsdienu moderno tehnoloģiju laikmetā. Galvenā problēma, kas caurvij visus rakstus, ir: vai jaunie saziņas līdzekļi atstās vietu tradicionālajai iespiestajai grāmatai, tātad, vai bibliotēkām ir nākotne? Aplūkoti arī informācijas sabiedrībai, lasīšanas kultūrai, autortiesībām veltīti jautājumi.

Z Schmidt Marion. Auf dem Weg zur bibliotheksspezifischen
021.7 Öffentlichkeitsarbeit: Bilanz und Perspektiven der organisatorischen Kommunikation von Bibliotheken in Deutschland / Marion Schmidt. – Wiesbaden : Harrassowitz, 2001. – VII, 277 S. – ISBN 3-447-04390-3.

Vācijas bibliotēku darba jomas speciālistes M.Šmidtas monogrāfija par bibliotēku organizatoriskās saskarsmes jeb publicitātes darba pašreizējo stāvokli un nākotnes perspektīvām Vācijā. Autore ieskicējusi, viņasprāt, bibliotēkām raksturīgo publicitātes darba modeli un uzsvērusi, ar ko tas atšķiras no zinātniskā sabiedrisko attiecību modeļa (tā dēvētā *Public Relations*). Grāmatā vispusīgi iztirzātas publicitātes darba metodes, kā arī uzsvērtā šā procesa stratēģiskā nozīme bibliotēkārā darba praksē.

Z Zschirnt Christiane. Bucher : alles, was man lesen muss / Christiane
028 Zschirnt. – Frankfurth am Main : Eichborn, 2002. – 330 S. – ISBN 3-8218-1679-1.

Kristiāna Cširnta, pašreizējā Hamburgas Universitātes pasniedzēja, agrāk studējusi angļu un vācu filoloģiju, kā arī mākslas vēsturi. Apzinoties nepieciešamību sev un laikabiedriem neļaut aizmirst mūsu civilizācijas kulturālās pamatatziņas, kuras varam gūt no patiesi vērtīgām grāmatām, autore sagatavojusi apskatu par, viņasprāt, pašiem izcilākajiem izdevumiem, kuri pielīdzināmi mūsu izglītības kanoniem. Grāmatas apakšnodaļas pietuvinātas tādām dzīvesgudrām kategorijām kā politika, saimniecība, mīlestība, sekss, sievietes, triviālā literatūra, kultūras grāmatas u.c. Arī hronoloģiskais aptvērums maksimāli plašs – no Bībeles līdz Harijam Poteram, no Šekspīra līdz Beketam. Grāmata noderēs gan jebkuram lasītājam, gan arī pašiem bibliotekāriem.

Z Библиотечная инфраструктура: состояние и тенденции : Сборник
02 научных трудов. – Москва : ГПНТБ России, 2000. – 75 с.

Dažādas informācijas resursu organizācijas un izmantošanas problēmas un to risināšanas ceļi.

Z Директивы по материалам легкого чтения / сост. Брор Тронбаке. -
024.1 Гаага : Международная федерация библиотечных ассоциаций и институтов,
1999. – 32 с. - ISBN 90-70916-72-X.

IFLA vadlīnijas viegli saprotamu materiālu sagatavošanai cilvēkiem ar uztveres grūtībām. Teksta pārveide vieglai lasīšanai nozīmē teksta lingvistisko adaptāciju, kas atvieglo lasīšanas procesu un lasītā uztveri.

Z Общество и книга: от Гутенберга до Интернета. – Москва : Традиция,
002.2 2000. – 280 с. – ISBN 5-89493-020-0.

Krievijas un ārvalstu dažādu nozaru speciālistu viedokļu apmaiņa par tendencēm informācijas sabiedrībā, sabiedrības un grāmatas attīstību no grāmatiespiešanas pirmsākumiem līdz mūsdienu elektroniskajai videi.

Z Рудомино М.И. Моя библиотека / М.И.Рудомино. – Москва :
02(092) Рудомино, 2000. – 303 с. – ISBN 5-7380-0123-0.

Grāmata veltīta Margaritas Rudomino (03.07.1900 - 09.04.1990.) – Krievijas valsts ārzemju literatūras bibliotēkas izveidotājas un pirmās direktores 100.jubilejai. Izdevumā apkopotas ievērojamās 20.gadsimta līdzgaitnieces atmiņas, vēstules, dienasgrāmatas fragmenti, dokumenti un fotogrāfijas no ģimenes arhīva.

Sast. Ilze Pētersone
LNB BAI Z lasītava
Tērbatas iela 75
tel., fakss 7312807
e-pasts ilzepe@lnb.lv , zlasitava@lnb.lv